

CĒSU NOVADA PAŠVALDĪBA CĒSU NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90000031048, Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101
Tālr. 64161800; dome@cesunovads.lv
www.cesunovads.lv

PROJEKTS

LĒMUMS

Cēsīs, Cēsu novadā

22.02.2024.

Nr. __

Par Cēsu novada pašvaldības līdzdalības izbeigšanu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Ungurmuiža", reģ. Nr.54103020291 un likvidāciju

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – likums) 4.pantu *publiska persona drīkst iegūt līdzdalību kapitālsabiedrībā Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā minētajos gadījumos*, bet 7.panta pirmo daļu - *publiskai personai, tai skaitā pašvaldībai, ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta pirmajā daļā minētajiem gadījumiem*. Savukārt VPIL pārejas noteikumu 30.punkts noteic, ka pašvaldības, kuras administratīvi teritoriālās reformas ietvaros apvieno un kuras ir kapitāla daļu turētājas kapitālsabiedrībā, neveic šā likuma 7.pantā noteikto pienākumu, bet šo pienākumu veic administratīvi teritoriālās reformas ietvaros jaunizveidotās novadu pašvaldības līdz 2022.gada 1.jūnijam.

Sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Ungurmuiža", reģ. Nr.54103020291 (turpmāk – sabiedrība) vienīgais dalībnieks ir Cēsu novada pašvaldība, reģ. Nr.900031048 (turpmāk – pašvaldība) ar 213 448 pamatkapitāla daļām, kas atbilst 100% no pamatkapitāla.

Ar 2021.gada 1.jūliju Pārgaujas novada pašvaldības saistību un tiesību pārņēmēja ir Cēsu novada pašvaldība (turpmāk arī – pašvaldība), t.sk., pašvaldības kapitālsabiedrību kapitāla daļu un nekustamo īpašumu.

Saskaņā ar sabiedrības attīstības stratēģiju 2017. – 2025.gadam sabiedrības saimnieciskās darbības veids ir Ungurmuižas (nekustamā) apsaimniekošana, renovācija un restaurācija, tūrisma, izstāžu, ekspozīciju organizēšana, kultūras projektu realizācija. Sabiedrības darbības mērķis – nodrošināt pašvaldības kultūrvēsturiskā nekustamā īpašuma – "Ungurmuiža", pārvaldīšanu, apsaimniekošanu un uzturēšanu kārtībā. Sabiedrības apsaimniekošanā ietvertā teritorija sastāv no parka un ēku kompleksa ar valsts kultūrvēstures pieminekļa statusu – Kungu mājas, Vecās skolas, Tējas namiņa, klēts un kapličas, kā arī bērnu namiņa un pārvaldnieka mājas. Kultūras mantojuma objekts darbojas saskaņā ar likumiem un normatīvajiem aktiem, kas skar tā aizsardzību. Kultūras objekts atrodas Kultūras ministrijas pārvaldes iestādes Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes pārraudzībā.

Atbilstoši likuma 7.panta otrajai daļai lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstītūcija. Lēmumā ietver: **1) vērtējumu attiecībā uz atbilstību likuma 4.panta nosacījumiem; 2) vispārējo stratēģisko mērķi.**

Likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantam.

VPIL 88.panta pirmajā daļā ir noteikti gadījumi, kādos publiska persona var veikt komercdarbību, t.i., ja:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;

3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai, kā arī no VPIL 88.panta otrās un septītās daļas izriet, ka publiskā persona, pārvērtējot līdzdalību kapitālsabiedrībā, veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus.

Lai nodrošinātu pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās pārvērtēšanu, Cēsu novada domes priekšsēdētājs 2023.gada 3.oktobrī ar rīkojumu Nr.4-15/2023/1343 izveidoja darba grupu (turpmāk – darba grupa), kura ir sagatavojusi izvērtējumu par Cēsu novada pašvaldības līdzdalību sabiedrībā, tajā iekļaujot ekonomisko, ietekmes uz konkurenci un juridisko izvērtējumu. Darba grupa izvērtējumu ir veikusi, balstoties uz sabiedrības sniegto informāciju, pašnovērtējumu, ekonomisko un ietekmes uz konkurenci izvērtējumu.

Vērtējums attiecībā uz atbilstību Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem.

Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 5.punktu viena no pašvaldības funkcijām ir sniegt iedzīvotājiem daudzveidīgu kultūras piedāvājumu un iespēju piedalīties kultūras dzīvē, sekmēt pašvaldības teritorijā esošā kultūras mantojuma saglabāšanu un sniegt atbalstu kultūras norisēm. Tāpat minētā likuma 73. panta pirmajā daļā noteikts, ka pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs atbilstoši pašvaldības kompetencei, gan nododot to publiskā lietošanā, gan veidojot iestādes, gan dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot dalību kapitālsabiedrībās.

Sabiedrības stratēģiskais mērķis ir kultūras pieminekļa - nekustamais īpašums “Ungurmuiža” ar parku (turpmāk – nekustamais īpašums vai Ungurmuiža) ir valsts nozīmes kultūras piemineklis (KVO/Sistēmas ID 6260)¹. Nekustamais īpašums ir pašvaldības īpašums Ungurmuiža apsaimniekošana, renovācija un restaurācija, tūrisma, izstāžu, ekspozīciju organizēšana, kultūras projektu realizācija, nodrošinot kultūrvēsturiskā nekustamā īpašuma pārvaldīšanu, apsaimniekošanu un uzturēšanu kārtībā.

Lai īstenotu Pašvaldības likuma 4.panta pirmās daļas 5.punktā noteikto pašvaldības funkciju, valsts nozīmes kultūras pieminekļa pārvaldīšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošinātu KS stratēģisko mērķa izpildi, 2014.gada 10.novembrī ar Pilnvarojuma līgumu Nr.PN/1-40/14/30 pašvaldība (Pārgaujas novada pašvaldība, kuras saistības un tiesības ir pārņēmusi Cēsu novada pašvaldība) ir uzdevusi un sabiedrība apņēmusies kā rūpīgs un gādīgs saimnieks veikt visa kultūrvēsturiskā nekustamā īpašuma “Ungurmuiža” ar kadastra Nr. 4274 007 0188 pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, lai nodrošinātu tā uzturēšanu un saglabāšanu. Atbilstoši līguma 1.punktam Pārgaujas novada dome uzdeva sabiedrībai veikt kultūrvēsturiskā nekustamā īpašuma ar nosaukumu “Ungurmuiža”, kadastra Nr.4274 007 0188 (turpmāk arī – nekustamais īpašums) pārvaldīšanas un apsaimniekošanas darbības.

Saskaņā ar līguma 12.punktu par līgumā noteikto pārvaldīšanas (apsaimniekošanas) darbību veikšanu izdevumi tiek segti un finansēti no šādiem līdzekļiem:

1. Ieņēmumiem, kas saņemti no nekustamā īpašuma nomas;
2. Eiropas Savienības finansējuma un citu institūciju piešķirtā finansējuma;
3. Pašvaldības piešķirtā finansējuma.

Vispārējais stratēģiskais mērķis:

Sabiedrības stratēģiskais mērķis ir kultūras pieminekļa “Ungurmuižas apbūve ar parku” apsaimniekošana, renovācija un restaurācija, tūrisma, izstāžu, ekspozīciju organizēšana, kultūras projektu realizācija, nodrošinot kultūrvēsturiskā nekustamā īpašuma pārvaldīšanu, apsaimniekošanu un uzturēšanu kārtībā.

Sabiedrības stratēģiskais mērķis atbilst Cēsu novada pašvaldības Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022 – 2036 (turpmāk - Attīstības stratēģija) definētajiem Cēsu novada attīstības stratēģiskajiem mērķiem, proti, SM3 - Atpazīstama kultūras un tūrisma vieta Eiropas mērogā.

Atbilstoši Attīstības stratēģijai, pašvaldības un iedzīvotāju sadarbības rezultātā Cēsu novads izvirzījis mērķi kļūt par nozīmīgu galamērķi kultūras un mākslas cienītājiem ne tikai reģionālā un nacionālā mērogā, bet arī starptautiski. Cēsu novadā nepieciešams attīstīt kvalitatīvu kultūras piedāvājumu visa gada garumā dažādām mērķa grupām. Tūrisma nozare balstās kultūrvēsturiskā mantojuma un inovāciju mijiedarbībā. Cēsu novada iedzīvotājiem un viesiem ik gadu jārada iespēju apmeklēt starptautiskus mūzikas un mākslas festivālus, koncertus, plenērus, radošo industriju vasaras skolas un citus augstvērtīgus

¹ Sk.: <https://mantojums.lv/cultural-objects/6260>

kultūras pasākumus, kā arī Cēsu novada daudzveidīgajai kultūrvidei jāpiesaista arvien jaunus radošus cilvēkus, kas veido unikālu un mūsdienīgu kopienu, kas iezīmē novadu kā nozīmīgu kultūras centru Eiropas mērogā.

Darba grupa pārbaudīja Uzņēmumu reģistrā iesniegtos sabiedrības gada pārskatus par pēdējiem četriem gadiem un konstatēja, ka sabiedrība strādā ar zaudējumiem:

1. 2022.gadā – 28 710,00 EUR;
2. 2021.gada – 45 589,00 EUR;
3. 2020.gada – 36 949,00 EUR;
4. 2019.gada – 41 891,00 EUR.

Sabiedrības pamatdarbības veidi:

Sabiedrības pamatdarbības veids - **Nekustamā īpašuma pārvaldīšana (NACE 68.32)**. Lai īstenotu Pašvaldības likuma 4. panta pirmās daļas 5.punktā noteikto pašvaldības funkciju, valsts nozīmes kultūras pieminekļa pārvaldīšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošinātu Sabiedrības stratēģisko mērķa izpildi, 2014. gada 10.novembrī ar Pilnvarojuma līgumu Nr. PN/1-40/14/30 pašvaldība (Pārgaujas novada pašvaldība, tagad Cēsu novada pašvaldība) ir uzdevusi un Sabiedrība apņēmusies kā rūpīgs un gādīgs saimnieks veikt visa kultūrvēsturiskā nekustamā īpašuma "Ungurmuiža" ar kadastra Nr. 4274 007 0188 pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, lai nodrošinātu tā uzturēšanu un saglabāšanu. Ņemot vērā Cēsu novada pašvaldības attīstības dokumentus un Sabiedrības stratēģisko mērķi, noslēgtos līgumus, secināms, ka Sabiedrības pamatdarbība – **nekustamā īpašuma "Ungurmuiža" pārvaldīšana atbilst** likuma 88.panta pirmās daļas 1. un 3.punktam un pašvaldības darbībai (funkcijām), kas izriet no Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 5.punkta.

Sabiedrības papilddarbības veidi:

1. **sava nekustamā īpašuma pirkšana un pārdošana (NACE 68.10);**
2. **izmitināšana viesnīcās un līdzīgās apmešanās vietās (NACE 55.10);**
3. **izmitināšana viesu mājās un cita veida īslaicīgas apmešanās vietās (NACE 55.20);**
4. **pārējo apmešanās vietu darbība (55.90);**
5. **citi rezervēšanas pakalpojumi un ar tiem saistītas darbības (NACE 79.90);**
6. **restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumi (NACE 56.10);**
7. **cita veida ēdināšanas pakalpojumi (NACE 56.29);**
8. **bāru darbība (NACE 56.30);**
9. **pārējā mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos (NACE 47.19);**
10. **pārējā mazumtirdzniecība ārpus veikaliem, stendiem un tirgiem (NACE 47.99);**
11. **citu preču mazumtirdzniecība stendos un tirgos (NACE 47.89);**
12. **citas sporta nodarbības (NACE 93.19);**
13. **pārējā mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos (NACE 47.19);**
14. **pārējā mazumtirdzniecība ārpus veikaliem, stendiem un tirgiem (NACE 47.99);**
15. **citu preču mazumtirdzniecība stendos un tirgos (NACE 47.89) – neatbilst** likuma 88.panta regulējumam un pakalpojumi ir nododami privātajiem komersantiem, jo minētās darbības neizriet no Pašvaldību likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajām pašvaldības funkcijām un pārvaldes uzdevumiem;
16. **muzeju darbība (NACE 91.02);**
17. **vēsturisku objektu un līdzīgu apmeklējuma vietu darbība (NACE 91.03);**
18. **citas izklaides un atpūtas darbība (NACE 93.29);**
19. **sava vai nomātā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana (68.20) – atbilst** likuma 88.panta pirmās daļas 1.punktam un pašvaldības pamatdarbībai, kas izriet no Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 5.punkta, tas ir, sniedzot daudzveidīgu kultūras piedāvājumu un iespēju piedalīties kultūras dzīvē, sekmējot pašvaldības teritorijā esošā kultūras mantojuma saglabāšanu un sniedzot atbalstu kultūras norisēm. Sabiedrība nodrošina pastāvīgu ekspozīciju par Ungurmuižas vēsturi un ļaudīm, kā arī organizē dažādu mākslinieku izstādes. Sabiedrība arī piedalās ikgadējās "Muzeju naktīs". Sabiedrība 2022.gadā īpašumā ir organizējusi koncertus, Ungurmuižas svētkus ar plašu programmu, brīvdabas kino, Eiropas kultūras mantojuma dienas, "Leģendu nakts Latvijas pilis un muižās" un citus pasākumus. Atbilstoši sabiedrības cenrādim² konstatējams, ka nekustamais īpašums vai tajā esošās telpas tiek iznomāts, nodrošinot viesnīcas pakalpojumus, kā arī laulību ceremonijām, foto sesijām un citiem pasākumiem.

² https://unqurmuiza.lv/wp-content/uploads/2023/08/Cenas_2023-1.pdf

Darba grupa izvērtējumā ir analizējusi alternatīvus veidus, kā efektīvāk realizēt no Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 5.punkta izrietošo pašvaldības autonomo funkciju un konstatējusi, ka lai efektīvāk nodrošinātu racionālu finanšu resursu izmantošanu pastāv iespēja minēto funkciju nodot kādai no pašvaldības iestādēm, piemēram, pašvaldības aģentūrai „Cēsu novada tūrisma attīstības aģentūra”. Darba grupa arī norāda, ka Izvērtējama iespēja muižas kompleksa apsaimniekošanai, uzturēšanai un attīstībai piesaistīt nomnieku - privātās uzņēmējdarbības veicēju, līdzīgi kā, piemēram, Ruckas muižas apsaimniekošanas gadījumā. Alternatīva paredz nodot pašvaldības īpašumu nomā, izvērtējot privāto uzņēmēju spēju uzturēt un attīstīt objektu. Pašvaldība ir ieinteresēta savas teritorijas attīstībā un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, kultūrvērtību attīstībā, labklājības paaugstināšanā, teritorijas efektīvā izmantošanā. Pašvaldībai ir iespēja piesaistīt privātās uzņēmējdarbības veicēju, kas varētu veikt gan kultūrvēsturisko ēku uzturēšanu, apsaimniekošanu un popularizēšanu, gan veicināt arī viesmīlības nozares un ēdināšanas nozares attīstību objektā.

Darba grupa arī secina, ka nepieciešams veikt padziļinātu privātā tirgus dalībnieku izpēti, analizējot ne tikai novada, bet visa reģiona un valsts mēroga privātā tirgus dalībniekus. Attiecībā uz viesmīlības un ēdināšanas nozari potenciālā privātā tirgus dalībnieku kapacitāte noteikti ir pietiekama, bet šis objekts uzskatāms par komplikētu attiecībā uz pamatfunkciju nodrošināšanu – unikāla kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, uzturēšana, popularizēšana.

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī iepazīstoties ar sabiedrības darba grupas sagatavoto izvērtējumu par līdzdalību sabiedrībā³ un sabiedrības finanšu rādītājiem, **Cēsu novada dome secina**, ka sabiedrība nekustamā īpašuma “Ungurmuiža” pārvaldīšanu neveic efektīvi un lietderīgi, jo neskatoties uz faktisko apstākli, ka pašvaldība finansē minētā nekustamā īpašuma pārvaldīšanas darbību rezultātā radušos izdevumus, sabiedrība veic papildus saimniecisko darbību (sabiedrības papilddarbības veidi), kas tai nes zaudējumus. Izvērtējot minētos faktiskos apstākļus un tiesiskos apsvērumus pašvaldības līdzdalība sabiedrībā ir izbeidzama.

Ņemot vērā minēto, pamatojoties uz likuma Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 5.punktu, 10.panta pirmās daļas 9.punktu, 72.panta pirmo daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmās daļas 3.punkts un trešo daļu, 88.pantu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmo daļu, 5.panta pirmo daļu, 9.panta pirmo un ceturto daļu, 120.panta pirmās daļas 1.punktu, 121.panta pirmo daļu un 125.panta otro daļu, un ievērojot Cēsu novada domes Finanšu komitejas 21.12.2023.atzinumu (protokols Nr.13), Uzņēmējdarbības un attīstības komitejas 01.02.2024.atzinumu (protokols Nr.2), Finanšu komitejas 15.02.2024.atzinumu (protokols Nr.2), Cēsu novada dome nolemj:

1. Izbeigt Cēsu novada pašvaldības līdzdalību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Ungurmuiža”, reģ. Nr.54103020291;
2. Likvidēt sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Ungurmuiža”, reģ. Nr.54103020291, likvidācijas procesu uzsākot ar 2024.gada 1.martu;
3. Mantu, kas nav nepieciešama sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Ungurmuiža”, reģ. Nr.54103020291, kreditoru prasījumu apmierināšanai, likvidators nodod Cēsu novada pašvaldībai;
4. Lēmumu pēc tā parakstīšanas likvidatoram triju darba dienu laikā iesniegt komercreģistrā likvidatora ierakstīšanai, pievienojot likumā noteiktos dokumentus un norādot nepieciešanās ziņas;
5. Kontroli par lēmuma izpildi veikt sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Ungurmuiža”, reģ. Nr.54103020291, kapitāla daļu turētāja pārstāvim.

---

³ Pieejams: https://cesisgov-my.sharepoint.com/:w:/r/personal/inese_germane_cesunovads_lv/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BFCCB5BFD-7EIF-4A29-8DC256C4D8F3A0E6%7D&file=SIA_Ungurmui%C5%BEa_2023_L%C4%ABdzdal%C4%ABbas%20nov%C4%93rt%C4%93jums.docx&action=default&mobileredirect=true